

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 28

Fylke: Sogn og Fjordane

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Davik

Emne: Drikk til maten til kvardags Bygdelag: Endal- Davik

Oppskr. av: H.Aardalsbakke

Gard: Endal, Askeland, Davik

(adresse): Davik

G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1. I eldre tider hadde ein ikkje råd til å bruka nysilt til drikke anna til framandfolk som kom til gards. Dei laut vera var om den nysilte mjølka. Av fløyta kinna dei smør som var de viktugaste innkomstkjelda dei hadde.
 2. Ja sur mjølk når det var varmt og dei var tyrste.
 3. Saupblande og myseblande var den vanlegaste tyrstedrykk og er det framleis når det er varmt og ein sveittar mykje da er det ein frisk og god drykk.
 - Øl.
 4. Øl har ikkje vore nytta til kvardags så langt attende som folk kan minnst. Det var til høgtidsbruk og lag t.d. brudlaup, barnedåp og gravferd det vart brukt. Det tynne ølet-eitelag kunne ein blande sterkt ut i vatn og bruke til leskedrykk. Eitelag laga ein etter var ferdig med det rette ølet. Det kjem vel av etterlagning. Det var veikt og kunne passe som tystedrykk når det var godt utblanda i vatn.
 - Kaffi.
 5. Kaffi brukte ein før berre til høgtidsbruk og lag Koppane vart borne inn juleafta, påskeafta og pinsafta og borne ut att straks over helga. Frå nittiåra tok den til å verta meir brukt.
 6. Frå nittiåra tok det til å verta kvardagsdrykk.
 7. 3 gonger om dagen, sume kan henda 4.
 8. Ein har kaffien opp i vatn-kalt eller varmt-etter som det høver og kokar den, så slær ein den over i kanne og let den stå ei stund. Ein brukar ikkje noko slags rådgjerder for å klåre kaffien. Her er ingen som spør i grut, og ingen som kjenner til at det har vore gjort.
 9. No det er så vanskeleg om sukker er det sjeldan at ein brukar det, men då her var rikeleg sukker brukte ein det i kvart fall til høgtid og i gjestebod, Det er raffinade som er brukt. Andre sortar sukker er ikkje brukt.
 10. Har ein fløyte, brukar ein den i kaffien-ellest lyt ein nøya seg med mjølk. Ost eller vispa egg brukar ein ikkje.
- Te.
- II. Te er brukt men ikkje mykje og då helst til kvelds til høgtidsbruk. Det var i nittiåra ein tok til å bruka te. No lagar ein seg te av turka epleskivor, turka jordbær- og bringebærslauv.